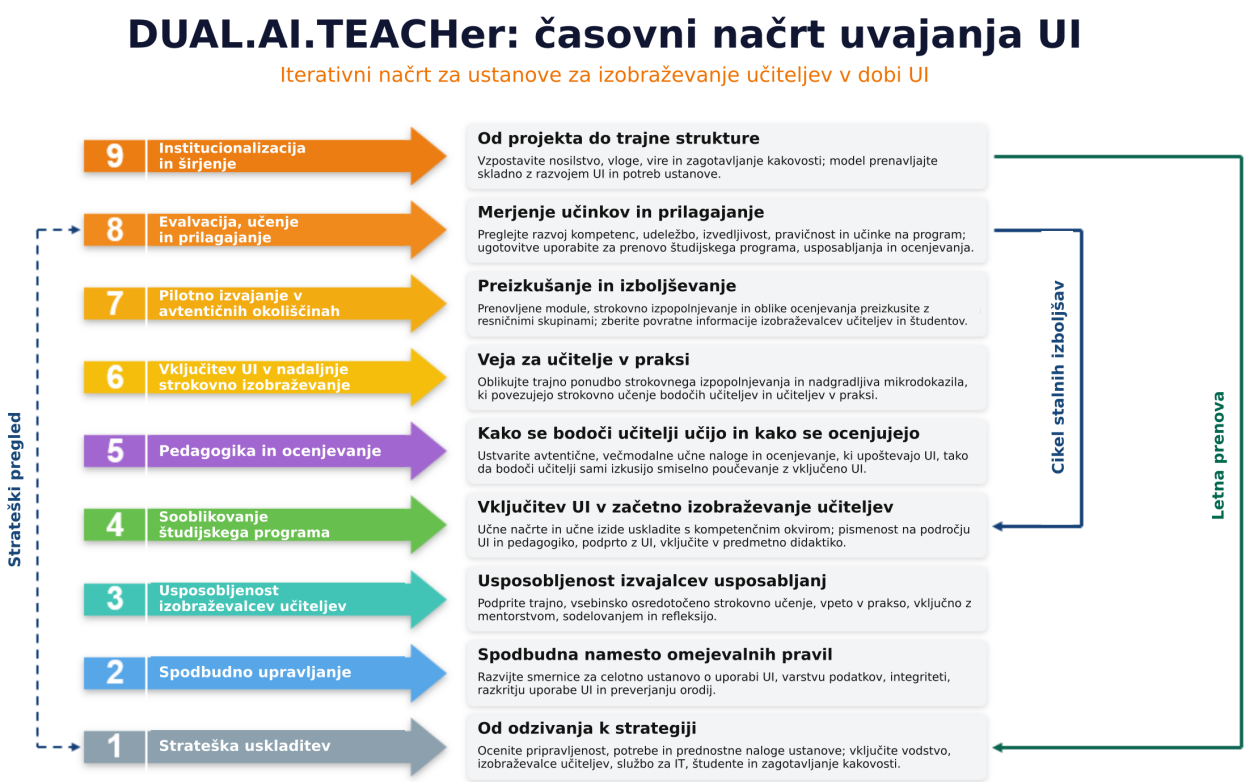
5.3 Časovni načrt za šole

Komu je ta razdelek namenjen

Vodstvom šol, pomočnikom in pomočnicam ravnateljev ter osebam, odgovornim za strokovni razvoj v šoli. Prejšnjih razdelkov vam ni treba prebrati v celoti. Če ste prebrali devet faz v poglavju 5.2, vam ta razdelek pove, kako se nanašajo na šolo; če jih niste, lahko začnete tukaj.

Kje se šole vključijo v časovni načrt. Ta časovni načrt je bil razvit za ustanove za izobraževanje učiteljev, vendar njegova logika spremembe ni vezana zgolj nanje, ena faza pa se neposredno nanaša na šole. Faza 6, *Vključitev UI v nadaljnje strokovno izobraževanje*, je veja, namenjena učiteljem v praksi: tu ustanove za izobraževanje učiteljev organizirajo nadaljnje strokovno izobraževanje, ki se ga udeležujejo vaši zaposleni. To je vaša vstopna točka. Kar vaša ustanova ponuja kot fazo 6, v vašo šolo pride kot strokovno izobraževanje, ali bo kaj spremenilo v vaših razredih, pa je odvisno od pogojev v tej šoli.

Zakaj tam ne morete začeti in tudi končati. Pošiljanje zaposlenih na enkratno usposabljanje je najpogostejši pristop in hkrati malo verjetno spremeni prakso samo po sebi. Deluje trajno vključevanje z jasno vsebinsko osredotočenostjo, priložnost za vadbo in nadaljnja podpora v obliki mentorstva ali sodelovanja (Lipowsky & Rzejak, 2021). To ima za vodstvo šole neposredno posledico. Redek vir ni usposabljanje; redek vir je zaščiteni čas po njem, v katerem učitelji nekaj preizkusijo, se o tem pogovorijo s kolegi in prilagodijo.

Slika 1. Časovni načrt uvajanja DUAL.AI.TEACHer: devet faz za institucionalno uvajanje UI v izobraževanje učiteljev.

Tri faze, ki jim je na ravni šole treba dati prednost

Faza 6 je vaša povezovalna točka, toda faze od 1 do 3 ustvarijo pogoje, ki omogočijo njeno delovanje.

Faza 1, strateška uskladitev. Ugotovite, kje vaša šola dejansko stoji. Nekateri vaši zaposleni UI že uporabljajo, drugi se ji izogibajo, šole pa morda nimajo jasne slike o trenutni praksi. Kratek in iskren popis stanja je vreden več kot strateški dokument. Poimenujte, kaj želite doseči, in bodite pripravljeni na odgovor, da UI trenutno ni najbolj pereč problem vaše šole; to je legitimen rezultat te faze.

Faza 2, spodbudno upravljanje. To je na ravni šole še posebej pomembno in hkrati zlahka spregledano. Zaposleni in učenci morajo vedeti, kaj je dovoljeno, kako je treba uporabo UI razkriti, katera orodja so bila preverjena z vidika varstva podatkov in kaj se šteje za akademsko nepoštenost. Kjer to ni jasno, se zgodita dve stvari hkrati: previdni učitelji se UI povsem izogibajo, samozavestni pa jo uporabljajo brez dogovorjenih omejitev. Jasne in spodbudne smernice pomagajo nasloviti oboje. Ni treba, da so dolge.

Faza 3, usposobljenost zaposlenih. V izvirnem časovnem načrtu se ta faza nanaša na izobraževalce učiteljev; v vaši šoli se nanaša na vaše učitelje. Veljajo enaki pogoji kakovosti. Razmislite o tem, da začnete z majhno skupino pripravljenih kolegov pri enem ali dveh predmetih namesto z uvedbo za celoten kolektiv in da njihove rezultate naredite vidne preostalim zaposlenim. Novosti se širijo takrat, ko kolegi vidijo, da delujejo v njihovem lastnem okolju (Neal in sod., 2018).

Kaj je v šoli drugače

Tri omejitve ločujejo vaš položaj od položaja ustanove za izobraževanje učiteljev in časovni načrt je treba brati z mislijo nanje.

Imate manj avtonomije pri učnem načrtu. Faze 4 in 5 predpostavljajo ustanovo, ki lahko sama prenavlja vsebino svojih predmetov. Velik del vašega učnega načrta je morda določen v nacionalnih ali zakonskih okvirih, vaš manevrski prostor pa je v tem, kako se predmeti poučujejo in kako se znanje ocenjuje, ne pa v tem, kaj je predpisano. Ti dve fazi berite kot fazi o oblikovanju nalog in praksi ocenjevanja.

Vaši zaposleni imajo manj razpoložljivega časa. Ustanova za izobraževanje učiteljev lahko razvojno delo dodeli akademskim zaposlenim kot del njihove vloge. V šoli vsaka ura razvojnega dela neposredno tekmuje s poučevanjem. Zato je faza 2 nesorazmerno dragocena: smernice terjajo malo časa in odpravijo veliko trenja.

Posledice so vam bližje. Šole še posebej neposredno doživljajo praktične posledice vprašanj o pravičnosti, podatkih o učencih in dostopu. Prav zato faza 8 izrecno sprašuje o pravičnosti.

Lipowsky, F., & Rzejak, D. (2021). *Fortbildungen für Lehrpersonen wirksam gestalten: Ein praxisorientierter und forschungsgestützter Leitfaden*. Bertelsmann Stiftung.
Neal, J. W., Neal, Z. P., Lawlor, J. A., Mills, K. J., & McAlindon, K. (2018). What makes research useful for public school educators? *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research, 45*(3), 432–446.

Revision #4
Created 2026-09-02 10:48:03 UTC by Alexander
Updated 2026-10-22 09:02:03 UTC by Mateja